

Opleiding waarborgt toekomst van het ambacht

Voor het eerst sinds 1972 beschikt de branche van dakdekkers voor metalen daken weer over een eigen opleiding. Het Metalen Dakdekkersgilde van branchevereniging UNETO-VNI is momenteel bezig een vakopleiding voor dakdekkers metalen daken op te zetten. Hiermee wordt het ambacht, dat reeds een lange en rijke traditie kent, ook voor de toekomst bewaard.

De nieuwe opleiding is een initiatief van UNETO-VNI, de ondernemersorganisatie voor de installatiebranche en de technische detailhandel. De branchevereniging beschikt over een platform metalen dakdekkersgilde, dat per 1 januari 2009 zal worden getransformeerd tot een vakgroep. Het initiatief voor de opleiding komt van Jan Janssen, directeur van het gelijknamige koperslagerbedrijf uit Neede en voorzitter van de Metalen Dakdekkersgilde van UNETO-VNI. In samenwerking met enkele vakgenoten en het Opleidings- en ontwikkelingsfonds voor het Technisch Installatiebedrijf (OTIB) schreef hij de eerste hoofdstukken voor de opleiding niveau 2. Nog dit jaar zullen alle hoofdstukken voor de opleiding niveau 2 gereed komen en momenteel loopt de pilot op het Rijn IJssel college in Arnhem. Daarna volgt het lesprogramma voor de overige niveaus op de diverse ROC's.

Vakopleiding

Tot voor kort was er helemaal niets voor de branche voor metalen dakdekkers. Janssen hield zich geruime tijd bezig met de organisatie van de beroepenwedstrijden en merkte dat het zeer moeilijk was om hiervoor leerlingen te vinden. Dit is de aanleiding geweest om in 2006 binnen UNETO-VNI het Platform Metalen Dakdekkersgilde op te richten (zie ook het artikel 'Een gilde voor metalen dakdekkers' in Roofs 2006-11). Sindsdien is hard gewerkt om een opleiding van de grond te krijgen; de pilotopleiding is per september van start gegaan.

Janssen vertelt dat de reacties van de markt enthousiast zijn, omdat de branche tot nu toe enkel beschikte over incidentele cursussen. "Een echte vakopleiding ontbrak, waardoor het vak op termijn dreigde

te verdwijnen,” zegt hij. “Met deze opleiding worden de basisprincipes van het ambacht uiteen gezet en krijgt men bij elk afgerond niveau een bijbehorend diploma. Ook wordt rekening gehouden met Elders Verworven Competenties (EVC): ervaren krachten hoeven daarmee niet de schoolbankjes in, men hoeft enkel aan te tonen de benodigde vaardigheden te beheersen om in aanmerking te komen voor het diploma.”

De liefde voor het vak

Is er belangstelling voor deze vakopleiding? Janssen: “Alleen al het feit dat er nu een opleiding is, betekent dat er veel meer belangstelling voor ontstaat dan voorheen. Er is nu een opleiding. Leerlingen stonden er eenvoudigweg niet bij stil dat ze dit ambacht ook konden gaan uitvoeren. Ze leerden het voorheen in de praktijk, maar het duurt niet lang meer of de ervaring verdwijnt uit de branche als de oudere generatie met pensioen gaat. Het is daarom van belang dat de binnen de branche aanwezige kennis op schrift wordt gesteld en ter beschikking wordt gesteld aan de jongere generatie, die immers het vak moet voortzetten. Het gaat eigenlijk niet alleen om het overbrengen van de kennis van het vak, maar ook de liefde voor het vak moet worden overgebracht.”

“Een typerende beroepshouding ten aanzien van het vak valt moeilijk te definiëren zonder hierbij emoties te betrekken,” aldus Janssen. “Het is een bijzonder creatief vak waarbij de inventiviteit een belangrijke rol speelt in samenwerking met de kwaliteit van het af te leveren product, in veel gevallen met het oog op historisch erfgoed. De bewerker van koper, lood en zink heeft een groot gevoel voor deze metalen en daaruit spreekt de liefde voor zijn vak.”

Gilde

Het Metalen Dakdekkersgilde van UNETO-VNI wil fungeren als platform voor installatiebedrijven die zich bezighouden met het verwerken van koper, lood en zink in o.a. daken, goten en muurbekleding. Het heeft zich tot doel gesteld imagoverbetering voor het vakgebied te bewerkstelligen zodat de instroom en het afzetgebied wordt vergroot. Tevens bewaakt men de kwaliteit van werken en heeft ze zich tot taak gesteld de kennisoverdracht te verzorgen. “De benaming ‘gilde’ is niet voor niets gekozen,” vertelt Janssen. “Het verwijst naar de historische gilden waar vroeger de ambachtlieden zich in verzamelden. Een leerling werd toen door een ‘meester’ opgeleid tot een ‘gezel’. Deze benamingen blijven wij gebruiken, onze ervaring is dat dit bijdraagt aan de aantrekkingskracht van het vak voor jonge mensen.”

“Elk niveau is in een jaar te doorlopen,” zet Janssen de opleiding verder uiteen. “Men kan er ook, om wat voor reden dan ook, even een tijdje tussenuit en daarna de opleiding weer oppakken. Na niveau 4 is men ‘gezel’, en dat draagt bij aan de uitstraling van het vak. Natuurlijk heeft het vak al wel een sterke uitstraling: altijd als er op een beurs een koperslager bezig is, trekt dat veel be-

kijks. Ik zeg wel eens: Nederlanders zijn net kraaien, zodra het glimt, is het interessant. Nu gaat het erom om die interesse die men van nature al in ons vak heeft om te zetten in een grotere instroom. Met name jonge mensen moeten in aanraking komen met het vak en zien hoe mooi het vak is. Natuurlijk versterk ik met deze activiteiten ook mijn concurrentie, maar het gaat primair om het branchebelang. Deze ontwikkelingen zijn gunstig voor de branche. En het is ook belangrijk voor het behoud van ons cultureel erfgoed.”

Toekomst

“Er is sinds de oprichting van het Metalen Dakdekkersgilde veel in gang gezet,” besluit Janssen het gesprek. “Zo zijn we naast de opleiding en de bijbehorende vervolgoopleiding o.a. bezig met de erkenningsregeling. We zoeken ook de samenwerking met andere brancheorganisaties om een stevige basis voor de toekomst van het ambacht te creëren. Met deze opleiding hebben we naar mijn mening een belangrijke stap hiervoor gezet.”